

PSALTARÅREN

Nåd & Sanning

BIBELLÄSNINGSPLAN

Skapelsetid

Kyrkan vid Brommaplan

8/9 – 12/10 2025

Välkommen med att läsa Psaltaren under Skapelsetid!

Varje vecka har ett tema, och varje dag lyfter fram några ord ur en psalm att upprepa under dagen.

Skapelsetids tematext ur Jesaja 32:15b-18 finns med som läsning under vecka 3 och 4. Det finns också ett ord från Jesus varje vecka och på söndagarna läser vi kyrkoårets psaltartext.

Läs gärna reflektionen på måndagen och låt den inspirera veckans läsning.

Vad är Psaltaråren?

Psaltaråren är Equmeniakyrkans och Equmenias bibelår under 2025–2026. Det ger oss en unik möjlighet att utforska sambandet mellan nåd och sanning i våra liv och församlingar.

Under Psaltaråren vill vi tillsammans fördjupa oss i Guds ord och upptäcka hur nåd och sanning kan forma våra liv, våra församlingar och vår värld.

Läs mer om Psaltaråren: equmeniakyrkan.se/psaltararen

Vad är Skapelsetid?

Från första september till fjärde oktober uppmärksammar vi tillsammans med kyrkor och samfund över hela världen Skapelsetid, *Season of Creation*. Det är en period som präglas av vårt ansvar för skapelsen, fred och rättvisa.

Skapelsetid förenar världens 2,2 miljarder kristna kring ett gemensamt syfte. Med så mycket orättvisa runt omkring oss är det viktigt för kristna överallt att samlas

och visa världen hur man älskar varandra och skapelsen.

Årets tema är "Fred med skapelsen".

Fredens trädgård
Jesaja 32:14-18

**FRED
MED SKAPELSEN**
SKAPELSETID 2025

Läs mer om Skapelsetid: skr.org/fred-med-skapelsen och equmeniakyrkan.se/vart-arbete/klimat-hallbarhet/skapelsetid/

Vecka 1 i Skapelsetid – Guds skapande kärlek

Första veckan i Skapelsetid läser vi psalm 104. Det är en poetisk, målande sång som vill väcka vår förundran över skapelsen och som beskriver och lovsjunger Gud som skapare av himmel och jord. *Lova Herren, min själ!* (Ps 104:1)

Vi läser en bit i taget och kan ta oss tid att låta psalmens bilder kliva fram. Vad vetenskapen lär oss om jordens tillkomst får här färg av tillit och poesi. Någon vill oss!

Du sveper dig i ljus som i en mantel. (Ps 104:2) Gud går inte att se men är överallt aktivt närvarande i skapelsen. Gud sätter gränser, bringar ordning och gör plats för livet i dess mångfald. Otaliga är dina verk, o Herre! (Ps 104:24) Den här psalmen hjälper oss att förstå att vår gudstro har med vår relation till övriga skapelsen att göra. Allt skapat är ju Guds verk!

På fredagen läser vi ur psalm 33:5: *Herrens kärlek fyller hela jorden.* När Jesus fick frågan om det största budet gav han oss en sammanfattning av lagen och profeterna. *Jesus svarade honom: Du skall älska Herren, din Gud, med hela ditt hjärta och med hela din själ och med hela ditt förstånd. Detta är det största och första budet. Sedan kommer ett av samma slag: Du skall älska din nästa som dig själv. På dessa båda bud vilar hela lagen och profeterna.* (Matt 22:37-40)

Allt vi är och har står i kärlekens tjänst. Det är som att hela livsväven runt jorden hålls samman av kärlek. Vi får öva oss i att se på världen med kärleksfull blick och öppna oss för Guds närvaro mitt i det som möter oss. Varje andetag är ett samspel med livet runt om oss, en kärleksgåva att ta emot och ge vidare.

MÅN 8 sep Psaltaren 104:1-9
Du sveper dig i ljus som i en mantel

TIS 9 sep Psaltaren 104:10-18
Så frambringas föda ur jorden

ONS 10 sep Psaltaren 104:19-24
Otaliga är dina verk, o Herre!

TOR 11 sep Psaltaren 104:25-30
Alla sätter sitt hopp till dig

FRE 12 sep Psaltaren 33:1-9
Herrens kärlek fyller hela jorden

LÖR 13 sep Matteusevangeliet 22:34-40
Det största budet.

SÖN 14 sep Psaltaren 145:13b-18

Vecka 2 i Skapelsetid – Människans roll i skapelsen

Den här veckan ska vi läsa texter ur Psaltaren som på olika sätt belyser människans roll i skapelsen. Det visar sig ju ganska snart i berättelsen om människan att det finns en konflikt mellan Guds ordning och människans frihet. Psalm 8 ställer frågan: *Vad är då en människa?...*

Å ena sidan är hon så liten i all denna rymd, å andra sidan – nästan en gud... Så mycket ansvar! Så stora möjligheter. Ordet härska kan ställa till det för oss, men speglar det stora ansvaret. Härska kopplar vi ofta ihop med att bestämma på bekostnad av andra. Förebilden i psalmen är Gud, som härskar över oss människor. Vi använder våra förmågor, men är alltid ansvariga inför Gud. *Herre, vår härskare, väldigt är ditt namn över hela jorden. (Ps 8:10)*

Gud känner oss väl. Han vet att vi är mull, står det i några av psalmerna. Vi är jord av jord, vi består av samma beståndsdelar som allt skapat. I Psalm 139:15 läser vi: *min kropp var inte förborgad för dig när jag formades i det fördolda, när jag flätades samman i jordens djup.*

Vi andas med allt som andas. Men människor rör sig friare, tar för sig av hela jorden. Nu finns ingen plats på planeten där det inte finns spår av mänsklig aktivitet. De goda gränserna för planeten överskrids. Guds otaliga verk, den mångfald som Gud vill, ersätts av monokulturer som utarmar jorden. Har vi tappat vördnaden för livet?

Gud är före allt annat. Det är Guds visdom som kan spåras i skapelsen. Så behöver vi idag lyssna och lära oss att leva klokare, vi kallar det ibland för att leva hållbart. Att leva inom gränserna för vad jorden tål. Gud vet. Gud vill visa oss sin väg och sitt goda. Psalm 36:9 säger: De får njuta överflödet i ditt hus, i din glädjes strömmar stillas deras törst.

Jesus säger: Samla inte skatter här på jorden, där mal och mask förstör och tjuvar bryter sig in och stjälar. att vi inte ska samla skatter på jorden, där mask och mal förstör. (Matt 6:19) Det är en livshållning som betonar Guds omsorg om oss. Hellre än att samla mycket för egen del ska vi öva oss i att leva med öppna händer. Ta emot och ge vidare. Brödet är till för att delas.

MÅN 15 sep Psaltaren 8

Vad är då en människa?

TIS 16 sep Psaltaren 139:13-18

När jag flätades samman i jordens djup

ONS 17 sep Psaltaren 19

Herrens påbud är rätta, de ger hjärtat glädje

TOR 18 sep Psaltaren 50

Gud är den som dömer

FRE 19 sep Psaltaren 95

Om ni ändå ville lyssna till honom idag

Psaltaren 36

Ty hos dig är livets källa

LÖR 20 sep Matteusevangeliet 6:19-21

Samla inte skatter på jorden

SÖN 21 sep Psaltaren 103:1-6

Vecka 3 i Skapelsetid - Rop om hjälp och förlåtelse

Den här veckan ger vi utrymme för oron. Vi läser med psaltarsånger som är böner om hjälp, som undrar var Gud är och hur länge det ska få vara så här. Psalmerna lär oss att klaga. Den goda ordningen håller ju inte. Alla får inte mat, det verkar som de rika bara blir rikare och de fattiga fattigare. Skapelsen skövlas och hotas av människors gränslösa framfart. Livsväven är hotad. Ondskan är påtaglig. Men var är Gud? Kanske är det inte din fråga just nu. Be då med alla som lider, som *"ligger tryckta mot marken"* (Ps 44:26). Skapelsen ropar, som i födslovåndor, står det i Romarbrevet 8:22. Hör du ropen om förbarmande?

I Psaltaren finns också sånger som hjälper oss att förstå vårt behov av förlåtelse, att vi är en del av problemet. Inte bara de andra, utan också jag. Så vi kan komma som vi är till Gud. Med allt vi skäms över eller är skyldiga till. Låta djupen i oss möta djupen hos Gud. Det finns förlåtelse. Det är därför kan vi våga se klart på våra liv. Vad får mitt sätt att leva för konsekvenser?

Att be Gud om hjälp är också att be om vägledning. *Visa mig, Herre, din väg.* (Ps 86:11) Omvändelse behövs. Förlåtelsen är inte ett sätt att komma undan, den är ett sätt att komma vidare. Förlåtelsen öppnar vägen. Jesus Kristus öppnar vägen.

Jesus säger att vi ska älska varandra. *Mitt bud är detta: att ni skall älska varandra så som jag har älskat er.* (Joh 15:12). Vi är utvalda att bära kärlekens frukt i världen. Jesus är som ett vinträd där vi är grenarna. Som han älskar och ger av sig själv, så är vi kallade att älska. Mitt i den oordning som är, mitt i den här världen, är kärleken riktningen. I varje beslut.

MÅN 22 sep Jesaja 32:14-15 (Tematext Skapelsetid)

Psaltaren 14:1-3

Finns det någon som är klok?

TIS 23 sep Psaltaren 13

Hur länge?

ONS 24 sep Psaltaren 44:24-27

Grip in, kom till vår hjälp!

TOR 25 sep Psaltaren 130

Ur djupen ropar jag till dig, Herre!

FRE 26 sep Psaltaren 86

Visa mig Herre, din väg

LÖR 27 sep Johannesevangeliet 15:11-17

Älska varandra

SÖN 28 sep Psaltaren 95:1-7

Vecka 4 i Skapelsetid – Drömmen

Den här veckan ska vi få syn på den stora dröm som hela skapelsen bär på. Visionen om Guds rike. Att vara den plats där Guds vilja sker. Drömmen om Shalom, Guds goda fred, som påverkar allt levande. *När Gud grep in, då var allt som om vi drömde.* (Ps 126:1) Det är sång, jubel och glädje!

Drömmen om Guds goda rike ger oss riktning, vi vet vart vi vill gå. Så hålls hoppet levande, också när allt är svårt. I psalmerna 42–43 växlar sången mellan klagan över en svår situation och en uppmaning att sätta sitt hopp till Gud. Så behöver vi vara hoppets bärare, med varandra. Påminna om vart vi är på väg och gå i den riktningen. Göra det goda vi vill se.

Freden omfattar hela skapelsen. Så skildras Gud i Psalm 65:6 som: *en tillflykt för hela jorden och de fjärran haven*. Människor drömmer om att regnen kommer i tid, om god skörd och bete för djuren. Bilderna är konkreta och påminner oss om hur förutsättningarna för mänskligt liv är så beroende av allt det andra som vi lätt tar för givet. Mycket som vi inte ser. Växternas tålmodiga arbete med att ta vara på solens energi och ge oss mat och syre. Haven som vi inte kan vara utan. Om vi känner igen Guds omsorg och vilja i allt detta, kan vi då bli mer varsamma?

Vi är utvalda att bära frukt. I Galaterbrevet kan vi läsa om andens frukter. *Men andens frukter är kärlek, glädje, frid, tålmod, vänlighet, godhet, trofasthet, ödmjukhet och självbehärskning. Mot sådant är inte lagen.* (Gal.5:22-23) Det är inom de goda gränserna för livet. Vi mognar långsamt, men kanske mognar vi ändå?

Jesus liknar Guds rike vid senapskorn och surdeg, något mycket litet som växer till något stort och betydelsefullt. (Luk 13:18-20.) Så ser det ut med allt Gud skapar, eller hur? Från något litet till något större, annorlunda. Så växer visionen, Guds rike, mitt ibland oss. Det är aldrig för sent att göra det lilla vi kan. I det stora hela är det just det som behövs.

MÅN 29 sep Jesaja 32: 15b- 18 (Tematext Skapelsetid)

Psaltaren 85:11-14

Trofasthet spirar ur jorden

TIS 30 sep Psaltaren 65

Du tillflykt för hela jorden och de fjärran haven

ONS 1 okt Psaltaren 126

Då var allt som om vi drömde

TOR 2 okt Psaltaren 146

Han ger de förtryckta deras rätt

FRE 3 okt Psaltaren 42-43

Jag törstar efter Gud

LÖR 4 okt Lukasevangeliet 13:18-20

Det är som ett senapskorn

SÖN 5 okt Psaltaren 123

Vecka 5 i Skapelsetid - När allt sjunger

Den sista veckan med Skapelsetid ska vi lyssna in den stora lovsången. Den sång som hela skapelsen sjunger. Det handlar igen om att se med nya ögon på allt Gud skapat, eller lyssna med nya öron. Allt sjunger! Det kan ta lite tid att upptäcka det, men det är värt att börja lyssna. I Psaltarens sånger finns träd som jublar och floder som klappar händer. Allt är jubel och sång, utbrister en av sångerna.

Det uppmuntrar oss att våga tro att hela skapelsen är föremål för Guds kärlek och sjunger med oss. En enda sång i allt som finns. Visserligen lever vi med bristerna och ondskan mitt ibland oss, men ändå. När alla får vara i sitt esse, växter, djur, människor – då sjunger det om oss!

I Jesu Syraks vishet (en av GT:s apokryfiska skrifter) kapitel 17 finns en berättelse om när Gud skapade människan. Där står i vers 8: *Han skänkte deras hjärtan sitt eget öga för att kunna visa dem storheten i sina verk.* Människan kan säga: Åh, vad fantastiskt! Hennes viktigaste uppdrag är att förundras och tacka Gud. Ja, tacksamhet är ett uppdrag! Den hjälper oss att leva uppmärksamt och varsamt i världen.

Jesus ger oss uppdraget att förkunna evangelium för hela skapelsen. Ja, det står så i Markusevangeliet 16:15. *Gå ut överallt i världen och förkunna evangeliet för hela skapelsen.*

Allt skapat. Allt har med Gud att göra. Så kom med goda nyheter till hela skapelsen idag. Visa omsorg, dela rättvist. Älska Gud och din nästa genom att ha omsorg om det unika frö av liv som Gud planterat i Universum. *Allt som lever och andas skall prisa Herren! Halleluja! (Ps 150:6)*

- MÅN 6 okt** Psaltaren 96:11-13
Då ska alla träd i skogen jubla
- TIS 7 okt** Psaltaren 98:4-9
Floderna ska klappa händer
- ONS 8 okt** Psaltaren 145
Allt du har skapat ska tacka dig
- TOR 9 okt** Psaltaren 148
Alla höjder och berg, alla fruktträd och cedrar...
- FRE 10 okt** Psaltaren 150
Allt som lever och andas ska prisa Herren
- LÖR 11 okt** Markusevangeliet 16:15
Förkunna evangelium för hela skapelsen
- SÖN 12 okt** Psaltaren 103:19-22

SKAPELSETID

1 SEPTEMBER – 4 OKTOBER

Bön för skapelsen under Skapelsetid 2025

Treenige Gud, alltings Skapare, vi prisar dig för din godhet, som vi ser i all den mångfald som du har skapat. Du gör oss till en kosmisk familj som lever i ett gemensamt hem.

Genom din skapelse får vi ta emot kärlek och föda, trygghet och beskydd. Vi bekänner att vi inte relaterar till Jorden som en livgivande gåva från dig, vår Skapare.

Vår självskhet, girighet, försummelse och övergrepp har orsakat klimatkrisen, förlusten av biologisk mångfald, mänskligt lidande såväl som lidandet för alla våra medvarelser.

Vi bekänner att vi har misslyckats med att lyssna till jordens suckar, alla varelsers suckar och suckarna från hoppets och rättvisans Ande som bor inom oss.

Må din Skaparande hjälpa oss i vår svaghet, så att vi kan lära känna Kristi befriande kraft och hoppet som finns i honom.

Må Andens suckar ge oss en villighet att tjäna dig troget, så att vi kan höra och hela skapelsen och hoppas och handla tillsammans med henne, så att vi må få en försmak av hoppets frukter.

Kärleksfulle Skapargud, vi ber att du ska göra oss mottagliga för dessa suckar av vändor och göra det möjligt för oss att ha samma medkänsla som Jesus, den befriande Herren.

Ge oss en ny blick för vår relation med Jorden, och med varandra, som varelser som är skapade till din avbild.

Genom Jesus Kristus, som kom för att förkunna de glada nyheterna till hela skapelsen.

Amen.